NÉPSZABADSÁG

1956. november 4. — A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA — I. évfolyam, 3. szám

Elég az önkényeskedésből!

Ki gyűlölné jobban a Rákosi-rezsim levitézlett vezetőit, mint éppen a magyar kommunisták? Értheto ez, hiszen sok éven át hittek és bíztak bennük és most kiderült, hogy csalás, szemfényvesztés áldozatai lettek. Az emberek azért léptek az MDP-be, hogy a szocializmust, a nép szabadságát szolgálják. Kiderült, hogy ez a cél mindmkább háttérbe szorult és egy bürokrata apparátus kiszolgálójává lett a párt.

Az MSZMP-nek van a legtöbb joga, hogy követelje azok társadalmi és birósági felelősségrevonását, akik így visszaéltek a nép, elsősorban a kommunisták bizalmával. Nemcsak Farkas Mihályékat kell azonnal bíróság elé állítani és méltó büntetéssel sújtani, de az egész elbürokratizálódott, a néptől elszakadt, a maga tekintélyét és jólétét mindenek fölé helyező, a nép haragját méltán kiváltó álkommunista vezető klikket. A kommunisták nagy tömege, mióta ezt felismerte, mélyen megvetette őket, harcolt ellenük, gyakran nehéz körülmények között és most bizonyára mindenki másnál jobban sürgeti nyilvános felelősségrevonásukat, különösen azokét, akik súlyos törvénysértéseket követtek el.

A méltó haragot azonban egyesek önkényes fejvadászatra használják ki. Egyes kisebb fegyveres csoportok a „bűnösök felelősségrevonása" vagy „házkutatás" címén elvisznek ártatlan embereket a lakásukról, vagy egyszerűen kiteszik őket az utcára. Az ilyen akciók bizonytalanságot, rémületet akarnak kelteni a lakosságban és forradalmunk tisztaságát veszélyeztetik. Mert ki állapítja meg, hogy a fegyveres csoport valóban a forradalom érdekeit képviseli-e, és hogy az elhurcolt ember valóban bűnös-e vagy sem. Gyakran találkozhattunk az elmúlt napokban fegyveres lakásfoglalásokkal. *Valóban, sokan laknak megengedhetetlenül nagy lakásban. De ennek megállapítása, rendezése semmi esetre sem három-négy felhatalmazás nélküli fegyveres ember, hanem a forradalom törvényes hatalmának a feladata.* Az ilyesminek nincsenek határai; ha nem veszik elejét, holnap bárkit érhet ilyen támadás otthonában.

De nemcsak erről van szó. Ilyenkor, forradalom idején, amikor az emberekben még amúgy is nagy a létbizonytalanság, amikor hazánk sorsa még egyáltalán nem dőlt el, létkérdés a rendfenntartás fegyelme, embersége. Csak ez adhat a rendfenntartó közegeknek tekintélyt és bizalmat. A fegyveres karhatalom, a felfegyverzett katonák, rendőrök, diákok, harcosok példamutatóan látják el feladatukat. Ha azonban egyes fegyveres csoportok visszaélnek azzal, hogy lőfegyvert kaptak, ez a bizalom visszájára fordulhat. Senkinek nincs olyan megbízatása, hogy valakit elfogatási parancs nélkül lakásáról elvigyen.

Ha megfélemlítés ezeknek a kis önkényeskedő csoportoknak a célja, ezt nem érik el; a főváros népe néhány nappal ezelőtt megmutatta, hogy nem ijedős. De ha zavart akarnak így kelteni, ezzel elszántan szembe kell szállni, mert ez gyengíti a forradalomban kialakult egységet, lohasztja és félreviszi a nép harci kedvét, akadályozza a talpraállást.

A lakosságnak és a fegyveres nemzetőri szolgálat alakulatainak együttesen kell a felelőtlen elemek önkényeskedését meggátolniok. Ez az érdeke ma az országnak, a főváros lakosságának, a magyar nép igaz ügyének.

Megválasztották a nemzetőrség főparancsnokságát
Fegyvert csak honvédek, rendőrök és nemzetőrök viselhetnek

A Forradalmi Karhatalmi Bizottság 1956. november 3-án tartott közgyűlésén a következő határozatot hozta:

Egyhangúlag megválasztja a Nemzetőrség főparancsnokává *Király Béla* vezérőrnagyot, helyettesévé *Kopácsy Sándor* rendőrezredest. A Nemzetőrség főparancsnokságába 8 tagot küld ki.

Ragaszkodik hazánk függetlenségéhez és semlegességéhez. Minden, a semlegességünk és függetlenségünk elleni fegyveres agresszionák ellen-állunk.

A szabad demokratikus választások megtartásáig a rend megszilárdítását minden erővel elősegítjük és a kormánynak a restaurációs kísérletek és reakciós zavarkeltések megsemmisítésére adott rendelkezéseit hiven teljesítjük.

Hazánk védelmi készülődésének súlyos kárt okoz a sztrájk. Éppen ezért a sztrájk beszüntetését és a termelőmunka megkezdését javasoljuk azzal, hogy a nemzetőr-alakulatok a munka felvétele alatt is kézben tartják fegyvereiket, hogy agresszió esetén azonnal harcrakész állapotba helyezkedhessenek és felvehessék a harcot az agresszorok ellen.

A mai naptól kezdve honvédségi és rendőrségi személyeken kívül csakis nemzetőr viselhet fegyvert. A nem nemzetőr, nem honvéd és nem rendőr személyeket a rend megszilárdítása érdekében lefegyverezzük.

Nemzetőrök! Éljen szent hazánk függetlensége, semlegessége! Éljen győzelmes, nemzeti, demokratikus forradalmunk! Ovjátok nemzetünk egységét!

A Forradalmi Karhatalmi Bizottság nevében: Király Béla vörgy

Minden erővel támogatjuk a nemzeti kormányt
A Független Kisgazdapárt ideiglenes intéző bizottságának közleménye

A Független Kisgazdapárt ideiglenes intéző bizottsága minden erejével támogatja a magyar nemzeti kormányt, amely válságos napokban történelmi tanúságot tett amellett, hogy a magyar nép egyetemes érdekeit képviseli. Az intéző bizottság együttérzéséről biztosítja a pártnak a kormányban részvevő tagjait: Tildy Zoltánt, Kovács Bélát és B. Szabó Istvánt. Biztosítja őket arról, hogy egységben áll mögöttük a nemzet sorsdöntő és válságos napjaiban, amikor nemzetünk, az egész világtól megcsodált bátorsággal ragadta meg történelmünk kormánykerekét.

A kormány felhívása a volt ÁVH-sokhoz

A Magyar Népköztársaság kormánya felhívja a volt Államvédelmi Hatóság és a volt belügyi államvédelmi szervek beosztottjait, hogy saját érdekükben haladéktalanul jelentkezzenek V. kerület, Markó utca 25. szám alatt, ahol felülvizsgáló bizottság elé kerülnek. Azokat, akiket felelősség nem terhel, ügyük kivizsgálása után hazaengedik. A felelős személyeket a független bíróság törvényes úton fogja felelősségre vonni. (MTI)

Megalakult az új kormány

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a nemzeti kormány kiegészítése és megerősítése érdekében *Kéthly Annát* államminiszterré, *Kelemen Gyulát* államminiszterré, *Fischer Józsefet* államminiszterré, *B. Szabó Istvánt* államminiszterré, *Bibó Istvánt* államminiszterré, *Farkas Ferencet* államminiszterré, *Maléter Pált* honvédelmi miniszterré megválasztja.

A külügyi és a honvédelmi minisztériumokon kívül a többi felelős miniszteri tisztséget az Elnöki Tanács nem tölti be. E helyett a minisztériumok vezetésére a nemzeti kormány miniszterhelyetteseket nevezi ki azzal a feladattal, hogy a nemzeti kormány döntései és rendelkezései szerint lássák el a minisztériumok működésének, államigazgatási és gazdasági tevékenységének irányítását.

E határozatok alapján a nemzeti kormány összetétele a következő:

Nagy Imre, a Minisztertanács elnöke és külügyminiszter,
Tildy Zoltán államminiszter,
Kovács Béla államminiszter,
B. Szabó István államminiszter,
Kéthly Anna államminiszter,
Kelemen Gyula államminiszter,
Fischer József államminiszter,
Bibó István államminiszter,
Farkas Ferenc államminiszter,
Losonczy Géza államminiszter,
Kádár János államminiszter,
Maléter Pál honvédelmi miniszter.

A nemzeti kormány tagjai mint államminiszterek a nemzeti kormány által meghatározandó csoportosítás szerint látják el az egyes minisztériumok irányítását a nemzeti kormány által kinevezendő miniszterhelyetteseken keresztül. (MTI)

Folytatódnak a szovjet–magyar tárgyalások
Tildy Zoltán és Losonczy Géza államminiszterek sajtófogadása

Szombaton délután az Országházban sajtófogadást adott Tildy Zoltán és Losonczy Géza.

A holland rádió munkatársa megkérdezte: nyitva van-e az osztrák—magyar határ? — Tildy Zoltán erre a következő választ adta:

— Vannak olyan jelentéseink, amelyek szerint a Bécs felé vezető úton egyesekkel akadályok merültek fel. Az egész osztrák—magyar határ helyzetét ebben a pillanatban nem ismerjük pontosan.

Milyen eredményt hozott az a tárgyalás, amelyet a miniszterelnök és a szovjet nagykövet folytatott pénteken délután 6 órakor — hangzott a következő kérdés. A kérdésre válaszolva Tildy Zoltán azt mondotta:

— Én a tárgyalásokon nem voltam jelen. A tárgyalások célja az volt, hogy közöljük a szovjet nagykövettel azokat az újabb jelentéseket, amelyeket vezérkarunk tett a szovjet hadsereg magyarországi mozgásáról és tőle ezekre vonatkozólag újabb felvilágosítást kérjünk.

A tárgyalásoknak ezenkívül az is célja volt, hogy megállapodjunk a hely és az idő kérdésében azokat a tárgyalásokat illetően — ezekbe a szovjet kormány belenyugodott — amelyeknek a két állam katonái között kellett megindulnia a szovjet csapatok kivonásának technikai rendezéséről.

A BBC tudósítója azoknak a tárgyalásoknak az eredményeiről érdeklődött, amelyek ma folytak le a magyar kormánymegbizottak és a szovjet megbizottak között. Tildy Zoltán kijelentette:

— A tárgyalások ma indultak meg, ma este folytatódnak. Az eredményekről természetesen még nem lehet beszámolni.

Losonczy Géza hozzáfűzte:

— Ezek a tárgyalások bizonyos eredményekre vezettek már eddig is és bízunk benne, hogy további eredményekre vezetnek az est folyamán. A helyzetben bizonyos enyhülés tapasztalható.

Tildy Zoltán megjegyezte: most kaptam a jelentést arról, hogy a szovjet katonai delegáció figeretet tett, amely szerint több szovjet csapatszállító szerelvény nem jön át a magyar határon.

Mi volt a szovjet válasz a magyar miniszterelnök csütörtöki követelésére, amelyben az országba bejött szovjet csapatok azonnali visszavonását követelte.

Tildy Zoltán így felelt: A tiltakozásainkra és a jegyzékeinkre adott eddigi szovjet válaszok nem voltak kielégítőek.

A New York Post tudósítója megkérdezte: Az a körülmény, hogy szovjet részről beleegyeztek a technikai problémákkal kapcsolatos kérdések megtárgyalásába, azt jelenti-e, hogy a Szovjetunió elvben beleegyezett a szovjet csapatok kivonásába?

— Az én meggyőződésem az — mondotta Tildy Zoltán —, hogy ha egy fél egy problémáról tárgyalni kíván, akkor abban már benne van az, hogy a problémát meg lehet oldani.

A France Soir tudósítója azránt érdeklődött, hogy Jugoszlávia, Csehszlovákia és Románia felé lezárták-e a szovjet csapatok a határt?

— Erről nincs tudomásom — mondotta Tildy Zoltán — s ebben a pillanatban bennünket nem is túlságosan érdekel.

A Stuttgarter Nachrichten tudósítója megkérdezte: Beleegyeztek-e szovjet részről abba, hogy egy olyan bizottságot létesítsenek, amely politikai szinten vitatná meg a szovjet csapatok visszavonását?

Az államminiszter így válaszolt: — Olyan delegáció kiküldését is javasoltuk, amely politikai kérdéseket is tárgyalna bizonyos vonatkozásban. Ehhez elvileg hozzájárultak, de ebben a tekintetben még tényleges választ nem kaptunk.

— A kívánságunk az — mondotta Tildy Zoltán —, hogy a szovjet csapatok kivonulása a lehető legrövidebb időn belül történjék meg.

A Manchester Guardian munkatársa az iránt érdeklődött, van-e a magyar kormánynak értesülése arról, hogy a lengyel kormány támogatja-e azt a követelést, hogy a szovjet csapatokat vonják ki Magyarországról.

A kérdésre Losonczy Géza államminiszter válaszolt. Kijelentette: Úgy tudjuk, a lengyel kormánynak az az álláspontja, hogy a magyarországi ügyeket idegen beavatkozás nélkül intézzék el.

Az angol lap tudósítója megkérdezte, hogy Budapesten van-e Zsukov marsall?

Losonczy Géza azt felelte: erre nem tudok felelni.

Az angol újságíró ezután arról érdeklődött, hogy Budapestre érkezett-e az ENSZ küldöttsége?

Losonczy Géza válasza a következő volt:

— Délelőtt úgy tudtam, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének egy küldöttsége Prágából Budapestre érkezett. Azóta hosszabb ideig nem kaptam értesítést arról, hogy megérkeztek-e. Ezekben a percekben hallottam, hogy valóban megérkeztek, de nem találkoztam velük.

Az Observer tudósítója arra kért felvilágosítást, hogy értesítette-e a szovjet kormány a magyar kormányt, milyen csapatmegerősítéseket küldött Magyarországra, s adott-e felvilágosítást arra, milyen célból érkeznek ezek a csapatok Magyarországra?

— Jó kérdés — felelt Tildy Zoltán az újságírók derültsége közben. — A kérdést azonban két részre kell osztani. Az egyik rész arra az időre tartozik, amikor még a megelőző kormány volt uralmon. Az előző kormány, amelyik még Rákosi befolyása alatt is állhatott egyes személyeket illetőleg, tényleg kérte a beavatkozást a magyar belügyekbe, kért segítséget a felkelt nemzet ellen.

Ez a helyzet lezárult a Nagy Imre vezetése alatt álló kormány hivatalbalépésével. Ez a kormány az első napon kijelentette, hogy anullálja az előző kormány ilyen irányú kérését és követeli a belügyeinkbe beavatkozott szovjet csapatok azonnali hazahívását. Ezzel megszűnt minden politikai és jogi alapja a szovjet csapatok beavatkozásának. Attól az órától kezdve, amikor a Nagy Imre vezetése alatt álló kormány elfoglalta hivatalát, jegyzékek sorozatában sürgettük a szovjet csapatok kivonulását. Ezekre a jegyzékeinkre nem érkezett soha kielégítő válasz. A szovjet kormány, a bejött hadseregek vezetői egyetlen esetben sem informálták előre a magyar kormányt arról, hogy milyen utakon akarnak vonulni és milyen objektumokat — például repülőtereket — akarnak megszállni. Csapatmozdulatok voltak az országban, amelyekről sem irányáról, sem szándékáról nem tájékoztatta senki illetékes helyről a magyar kormányt.

Tildy Zoltán végül ezeket mondotta: *Az egész kormány nevében kijelentem, hogy azok ellenére, amik történtek, arra törekszünk, hogy ne csak jószomszédi viszonyt, hanem igazi barátságot teremtsünk a Szovjetunióval. De ennek az alapja a magyar függetlenség teljes elismerése elvileg és gyakorlatban.*

Az egyik újságíró ezután még azt kérdezte: a tárgyalásokon szabott-e meg feltételeket a Szovjetunió csapatainak kivonásáért és ha igen, milyeneket?

— Ez a kérdés az eddigi tárgyalások során fel sem vetődött egyik fél részéről sem — válaszolta Tildy Zoltán. — A magyar kormány álláspontja az, hogy a nemzeti függetlenség visszaállítását nem is lehet semmi néven nevezendő feltételhez sem kötni. Ezt helyre kell állítani, s utána történhetik a barátsági viszony visszaállítása.

Ezután Losonczy Géza államminiszter ismertette egy-két kérdésben a kormány álláspontját.

— *Az országban véleményünk szerint jelenleg meglehetősen elevenek az ellenforradalmi erők* — mondotta. — *A kormány teljes egységben kijelenti azt, hogy az elmúlt tizenkét esztendő pozitív vívmányaiból semmit sem kíván feladni; így a földreformból, a gyárak, üzemek államosításából, a szociális vívmányokból. Ugyanigy a legteljesebb mértékben ragaszkodik ahhoz, hogy a most lezajlott forradalom vívmányai teljes egészükben fennmaradjanak, így a nemzeti függetlenség, az egyenjogúság, és a szocializmus építése nem a diktatúra, hanem a demokrácia alapján. A kormány teljesen egységesen el van szánva arra, hogy semmiféle körülmények között sem fogja tűrni a kapitalizmus visszaállítását Magyarországon.*

Egy másik kérdésről egészen röviden: A mostani rendkívül súlyos helyzetben hangsúlyozni kívánom azt, hogy *a magyar kormány minden erővel és előzetes tárgyalások útján akarja rendezni a vitás kérdéseket a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság között, és semmiképpen sem óhajtja élezni a helyzetet.* Ezt nemcsak azért tesszük, mivel hasonlíthatatlanul kisebb ország vagyunk, mint a Szovjetunió, hanem azért, mert *változatlanul jenn akarjuk tartani, sőt, el akarjuk mélyíteni a jóviszonyt a Szovjetunióval, és a szocializmust építő országokkal.* Azért kívántam ezeket hangsúlyozni, mert még szocialista országokban is találkozhatunk olyan nézetekkel, amelyek félreismerik a jelenlegi magyar kormány jellegét és politikáját. (MTI)

Összeült a magyar és a szovjet hadsereg parancsnokságának közös bizottsága

A magyar és a szovjet hadsereg parancsnokságának közös bizottsága ma délben összeült és mindkét fél kifejtette a szovjet csapatok kivonásának technikai kérdéseire vonatkozó álláspontját. A közös bizottság megegyezett, hogy a kölcsönösen kifejtetteket tanulmányozzák és este 10 órakor újból összeülnek. Addig is *a szovjet delegáció figeretet tett, hogy több szovjet csapatszállító-szerelvény a magyar határon nem érkezik be.* (MTI)

Munkához látnak a budapesti üzemek

Hétfőre már valamennyi dolgozó munkájának számítanak a Ganz Vagonban

A Ganz Vagon- és Gépgyárban a reggeli órákban az üzem dolgozóinak csaknem fele jelentkezett munkahelyén. A munka felvételét elősegítette, hogy fővárosunkban szombaton reggel részlegesen megindult az autóbuszközlekedés is.

A mai napon a kohászat kivételével már valamennyi gyáregységben megindultak a gépek, s megkezdődött a békés építő munka. Hétfőn reggelre már valamennyi dolgozó munkájára számít a gyár forradalmi bizottsága s ekkor a kohászat is megkezdi működését.

Az Óbudai Hajógyár dolgozói megóvták az exportra készülő hajókat

Az Óbudai Hajógyárban szombaton reggel a karbantartó részlegek megkezdték munkájukat, hogy megtermetsék a teljes üzem hétfőn reggel 7 órára tervezett megindításához az előfeltételeket.

A gyár ideiglenes forradalmi munkástanácsának tagjaiból és a munkásokból, műszaki

ezeknek a hajóknak további sorsáról külkereskedelmi szerveink nem döntenek. A gyár munkásai a Szíria részére készülő különleges tengeri vontatóhajón a munkálatokat hétfőn folytatják.

Ötezer munkás dolgozik már a MÁVAG-ban A röpcédula ellenére is tovább folytatják munkájukat

A MÁVAG forradalmi bizottmányának szombat reggeli jelentése szerint a szivattyúgyárban és a kovácsolóüzemben pénteken reggel megkezdődött a rendes munka. A nagy üzemben pénteken reggel ötezer dolgozó foglalta el munkahelyét. Ez a létszám 85 százaléka a gyár budapesti alkalmazottainak.

A MÁVAG dolgozói szombaton reggel egyöntetűen elutasították az újpesti forradalmi bizottmány további sztrájkra hívó röpcéduláit. Egységesen kitartanak a nagyüzemi forradalmi munkástanácsok csütörtökön este hozott határozatával: valamennyi üzemrészben megkezdik a termelést. A legújabb jelentés szerint hétfőtől már három műszakban dolgoznak.

* * *

A jövő héten megkezdik a lakóházak helyreállítását

Az Építésügyi Minisztérium forradalmi bizottmánya intézőbizottsága tárgyalást folytat a tervező és a kivitelező vállalatok forradalmi bizottnányaival, hogy a jövő héten megkezdődhessen a fővárosban a károk felmérése, a lakóházak helyreállítása.

Sorra nyitnak a budapesti vendéglátóipari üzemek

Egymás után nyitnak az éttermek, eszpresszók, kivéve az italboltokat, amelyeket változatlanul zárva tartanak. Súlyos károk érték a IX. kerületben, valamint a VIII. kerület egyes részein működő vendéglátóipari üzemegységeket, a IX. kerületben jelenleg csak három van nyitva. Zárva tartanak a külső kerületekben a vendéglők, eszpresszók is, mert a távolság miatt dolgozóik még nem tudják megközelíteni munkahelyüket. Ugyanakkor a XIII. kerületben például minden üzem működik — kivéve az italboltokat. Az áruellátás teljesen zavartalan.

Rövidesen megnyilnak a mozik is

A harcok napjaiban a budapesti filmszínházakat is érték károsodások, 5—6 mozi nagyobb helyreállításra szorul. Most állapítják meg a károkat. Felülvizsgálják a raktáron levő filmeket, hogy megállapítsák, melyek alkalmasak vetítésre. Előkeresnek a befejezéséhez közelálló lakóházakat minél hamarabb átadják új lakóknak.

Az újpesti üzemekben hétfőn megindul a munka

Ismeretes, hogy az újpesti és a csepeli üzemek között vita folyt a munka felvételéről. Az újpestiek több órás vita után is ragaszkodtak a sztrájk folytatásához. Szombaton este azonban az újpesti munkástanácsok küldöttei megbeszélést tartottak az újpesti forradalmi tanács termében s úgy döntöttek: hétfőn egységesen megindítják a munkát.

Az újpesti Duna Cipőgyár munkástanácsa felkérte szerkesztőségünket a következők közlésére: A Duna Cipőgyár ideiglenes munkástanácsa értesíti a gyár dolgozóit, hogy 5-én, hétfőn reggel 7 órakor a termelést beindítja. Hétfőn reggel 7 órakor jelentkezzenek munkára a B-gyár sarok üzem, üzemfenntartás, műszaki osztály, anyag- és áruforgalmi osztály dolgozói, az összes adminisztratív dolgozók és műszaki vezetők, a gyermekotthon, bölcsőde és orvosi rendelő dolgozói.

Kedden, 6-ától kezdve az A-gyár is megindítja a termelést. A Duna Cipőgyár tehát a szokásos kezdési időponton, két műszakban teljes üzemmel dolgozik.

A szocialista Internacionálé bécsi üléséről

szombaton az esti órákban megérkezett a Magyar Szociáldemokrata Párt küldöttségének egyik tagja, dr. Révész András Kéthly Anna megérkezését a legközelebbi órákban várják. (MTI)

A becsületes munkások megértik új pártunk zászlóbontásának célját

Pénteken alakítottuk meg az MSZMP X. kerületi szervezetét, amelynek tagja Horváth Vincze régi munkásmozgalmi harcos is. Beszélgettem vele az új pártról, a régiről, s a tanulságokról, amelyeket jól agyunkba kell vésni. *Horváth Vince* a saját életén érezte a múlt bűneit, hibáit. Már 1919-ben részt vett a munkások harcában. 1945 után is azonnal bekapcsolódott a munkásmozgalomba, s tagja lett a Kommunista Pártnak. De ő mindig olyan ember volt, aki véleményét bármiről és bárkiről is mindig megmondta. A Rákosi-önkénynek ez nem volt ínyére, s mint politikailag megbízhatatlant, izgatással vádolva, börtönbe vetették. A forradalom nyitotta meg előtte is a börtönkaput.

Mikor hallotta, hogy újjáalakul a párt, első útja a párthoz vezetett és részt kért annak harcából. Abban a reményben tette ezt, hogy ez a párt megtisztul a múlt bűneitől, s nem fogadja be a soraiba azokat a sztálinista—rákosista elemeket, akik részesei voltak a terrornak, a jog és a szabadság eltiprásának. Nekünk, akik ezt az új pártot létrehozzuk, gondoskodnunk kell arról, hogy megvédjük pártunk tisztaságát az ilyen elemektől, hogy zászlónkat soha többé ne szennyezhesse be semmiféle klikk önző érdeke. Számítunk arra, hogy a becsületes munkásság megértő új pártunk zászlóbontásának célját és mellettünk áll a munkásosztályért, a szocializmusért vívott harcunkban. E cél érdekében hajlandók vagyunk minden demokratikus szervezettel együttműködni, amely segíti a független Magyarország, a szocializmus megtermetését hazánkban.

Varga Imre
az MSZMP X. kerületi szervezetének tagja

Tűnjenek el a felelőtlen rágalmazók!

A Frankel Leó utcában rosszul lett egy kilencedik hónapban levő terhesasszony. Rosszullett és nekiesett egy fának — estében leszakított egy kitűzött röplapot.

Szomorú és emberhez méltatlan, de akadt több felelőtlen járókelő, aki éles hangon támadt rá az asszonyra. Árulót kiáltottak rá, s hallhatta a röplapon szóló vádat is: persze, hogy letépi, mert „ávós a férje...” Talán még baja is eshetett volna a szerencsétlen nőnek, ha nem lépnek közbe a nemzetőrség arra járó tagjai. Az ő szavukra volt szükség, hogy észhez térjenek. Az ő szavukra és több józan ítéletű ember szavára a felelőtlen rágalmazók végül is eltűntek. Tűnjenek is el, mert emberségre, forradalmunk vívmányait megvédő, okos megfontoltságra soha nem volt olyan szükségünk, mint ezekben a napokban.

Hogyan osztják el a külföldi segélyt?

A Magyar Vöröskereszt értesíti a segélyre szoruló lakosságot, hogy az országunkba érkezett külföldi segély elosztása folyamatban van. Értesítjük a lakosságot, hogy a segély elosztását a területi nemzeti forradalmi bizottságok a Vöröskereszttel együttesen bonyolítják le. A segélyt — az indokoltság megállapítása után és a sürgősség sorrendjében — 1956. november 8-tól az egyes területi nemzeti forradalmi bizottságok adják ki. Kérelmével mindenki a területi nemzeti forradalmi bizottsághoz forduljon. A Vöröskereszt közvetlen segélyt egyelőre csak a forradalom harcalban sebesülteknek (vagy azok közvetlen hozzátartozóinak), vagy a most szabadult politikai foglyoknak tud adni. (MTI)

I. Mindszenty József rádióinyilatkozata

Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek rádiószózatot intézett a magyar néphez és a világhoz. A szózatban köszönetet mondott mindazoknak, akik részvétel és segítő szándékkal viseltettek.

Mi kis nemzet vagyunk — mondotta —, kis ország a földgömbön. Ám valamiben mégis elsők vagyunk: egy nemzet sincs, amely ezeréves történelme során nálunk többet szenvedett volna. Első királyunk, Szent István uralkodása után nagy nemzetté fejlődtünk. A nándorfehérvári győzelem után, amelynek 500. évfordulóját ünjük, nemzeti létszámunk egyezett az akkori Angliáéval. Ám folyton szabadságharcokat kellett vívnunk, legtöbbször a nyugati országok védelmében. Ez megakasztotta a nemzetet és mindig újra saját erőnkből kellett a felemelkedést keresnünk.

Mi rendkívül súlyos helyzetünkben is azt reméljük, hogy nincs ellenségünk. Azért, mert mi se vagyunk ellenségei senkinek sem. Minden néppel és országgal barátságban akarunk élni.

A régi nacionalizmusokat mindenütt át kell értékelni. A nemzeti érzés ne legyen többé harcok forrása az országok közt, hanem éppen az igazság fundamentumán a békés együttélés záloga. A nemzeti érzés virágozzék az egész világon, a népek közös kincseit képező kultúrértékek területén. Így az egyik ország haladása a másikat is előre viszi. Más természetű okoknál fogva, fizikai életfeltételek szerint is mind jobban egymásra utaltak a népek. Mi, magyarok az európai népek családi, bensőséges békéjének zászlóvivőikként akarunk élni és cselekedni. Nem mesterségesen hirdetett, de valódi barátságban mindegyikkel, sőt még további tájakra is emelve szemünket mi, akik nemzeti barátságban, zavartalan, békés, kölcsönös megbecsülésben kívánunk lenni a nagy Amerikai Egyesült Államokkal és a hatalmas orosz birodalommal egyaránt; józanszomszédi viszonyban Prágával, Bukaresttel, Varsóval és Belgráddal. Ausztriát pedig ebben a tekintetben úgy kell megemlítenem, hogy mostani vajúdásunk kapcsán tanúsított testvéri magatartását máris minden magyar a szívébe zárta.

Majd a szovjet csapatok kivonásáról beszélt. Őszintén reméljük, jelentette ki, hogy az orosz fegyveres erők mielőbbi kivonása országunkból megtörténik.

Belső helyzetünket azonban az is válságossá teszi, hogy az előbb elmondottak miatt a munka, a termelés országosan megállt. Közvetlen éhínség fenyeget. A szabadságharcot egy csontig soványított nemzet vívta. Ezért a munkát, a termelést, a helyreállítási feladatok elvégzését mindenütt azonnal fel kell venni, saját összességünk, nemzetünk érdekében. Ez a nemzet életének folytatásához szükséges haladéktalanul.

Új, visszaélésmentes választás szükséges, amelynél minden párt indulhat. A választás történjék nemzetközi ellenőrzés mellett. Én pártokon kívül az alkotmány szerint felül is vagyok és maradok.

Figyelmeztetek ebből a tisztemből minden magyart, hogy a gyönyörű egység októberi napjai után ne adjon helyt pártviszályoknak és széthúzásnak. A törvényes felelősségrevonásoknak minden vonalon, éspedig független és pártatlan bíróság útján kell bekövetkezniök. Magánbosszúkat el kell kerülnünk, ki kell küszöbölnünk.

A keresztény hitoktatás szabadságának azonnali rendezését, a katolikus egyház intézményeinek és társulatainak, köztük sajtójának visszaadását joggal elvárjuk.

Németh László:

Pártok és egység *

A nemzet ilyen óriási megmozdulása után természetes, hogy őt magát kell megkérdeni, hogy képzeli el a jövőjét. Ennek a megkérdésnek legmegbízhatóbb módja: a választás, a pártprogramoknak a nemzet elé bocsátása. Első lépés erre, úgy mondják, csak az 1945-ben felbomlott pártok feltámasztása lehet.

Én azt hiszem, kül- és belpolitikai okból is jobb lett volna, ha néhány hetet még várhattunk volna, de ha a nemzet élni akar visszaszerzett jogával és kikényszerítette, vigázzunk, hogy minél több jó, és minél kevesebb rossz származzék belőle. Végzetes tévedés lenne, ha a feltámasztott pártokkal, nem kívánt kísértetjárásként az akkori pártélet szelleme is visszatérne.

Nem vádolni akarok. Senki sem látja tisztábban a mentségeket. Olyan módszerekkel álltunk szembe, amelyekre a magyarság tapasztalatainál fogva nem volt felkészülve. Akiket ez a módszer jellemükben felőrölt, vagy hibás lépésekre kényszerített, inkább szánnivalók, s amennyiben értékeik vannak, azt szeretnénk a nemzeti munkának megmenteni. Amit mondani akarok: hogy ezek a feltámadt pártok voltaképpen csak új pártok szervező helyei lehetnek, amelyekben mi régiek, már akik politizáltak közöttünk, fokról fokra a forradalomcsináló is abban megtisztult fiataloknak adjuk át a helyet.

Van azonban ennek a sokpártrendszernek nagyobb veszélye is, mint a hajdani pártok tülekedésének, kicsinyességeinek feltámadása, a meggyőlölt rendszerrel együtt szétpéthető azt a szocializmust is, amelyről fiatalon álmodtunk, s amelyhez a letűnt rendszer bűnei között is ragaszkodtunk. Három dolgot kell itt mindenkinek meggondolnia:

1. Hogy Magyarország az elmúlt évtizedben elég messze haladt a szocializmus útján, voltaképp szocialista állammá lett. Ezt a helyzetet a régi rend leromboláson ak a vágyában számba nem venni, olyan óriási botlás lenne, amilyen a kommunistáké volt, akik a magyar gazdasági élet, főként a mezőgazdaság valóságos állapotát, magasabb fejlettségét számba nem véve, oda rombolták, ahol az orosz állt az októberi forradalom előtt, csakhogy a lenini menetrend szerint láthassanak a felépítéséhez. Intézkedéseinkben a mostani állapotokból kell kiindulni, eltökélve, hogy ami vívmány vagy kis változtatással vívmánnyá alakítható, azt megtartsuk, s megfelelő irányban továbbfejlesztjük.

2. De ha a helyzet nem is parancsolná, a magyar nép klasszikus művekben testet öltött vágya is azt diktálja, hogy a szocializmus elvéhez ragaszkodjunk. Nem ismerek olyan magyar írót, gondolkozót, aki a szocializmusunk ellensége lett volna. A vita inkább akörül volt, hogy szocializmusunk a külföldi patronok hű másolása legyen-e, vagy az általános elveknek, a magyar természethez gazdasági helyzethez idomuló alkalmazása. A vita most eldőlt, eldöntötte a meg nem kérdezett nemzet. De a döntés nem a szocializmus, csak annak tőlünk idegen formája ellen történt.

3. Végül az sem közömbös, hogy a szocializmus vállalásával vagy elvetésével mit nyerünk s vesztünk a világban. Ebben a pillanatban hallgattam végig a magyar semlegességi nyilatkozatot. Ki nem helyesli, hogy a magyarság semmiféle hatalmi csoportosulásban részt ne vegyen? Azonban épp ezzel önkéntelen kapcsolatba kerültünk az államoknak azzal az egyre növő, semlegességre törekvő tömbjével, amelyek között véleményem szerint a helyünk is van. Lengyelországra, a szabadság felé haladó Duna-népekre, a színes nemzetek világára gondolok. Ezek a népek pedig vagy szocialisták, mint Lengyelország és Jugoszlávia, vagy ősi eszméik alapján, de a szocializmussal rokon rendszerek felé haladnak, mint India. Ezek a népek kétségkívül sorra eliégednednek tőlünk, ha mi csak látszatra is, abba rendünk vissza, amit ők polgári demokráciának neveznek. De ugyanezt kívánja az a tisztelet is, amelyet a Szovjetunió népeiben viselkedésünkkel, remélünk, kivívtunk, sőt úgy hiszem, a Nyugat jobbjainak a figyelme is, akik e meghökkentő forradalom után mintaadó politikai berendezkedést várnak tőlünk.

Éppen ezért nagyon fontosnak tartanám, hogy a kormánykoalíció pártjai, de lehetőleg minden párt: közös nyilatkozatot adjon ki, amelyben a szocializmus néhány nagy elve mellett, mint a gyárak állami kézbentartása, bizonyos alacsony (25—40%) holdszám fölötti birtokok vissza nem adása, hitet tennének. Nagyon szép lenne, ha néhány olyan elvben is megegyezhetnének, amely a szocializmus sajátos helyi jellegét is hangsúlyozhatná; mint pl. a munkásság részesedésének kimondása az ipar és kereskedelmi vállalatok vezetésében és jövedelmében, vagy a laza, önkéntes, hegyközségszerű szövetkezetek támogatása. A pártok külön célja, feladata ezen a közösen elismert, nem nagyszámú elven túl kezdődne, s az általuk képviselt társadalmi csoportok külön érdekelben gyökerezne.

Én azt hiszem, ezt a „szocialista” deklarációt minden működő párt elfogadhatná. Az írók pártja, a volt Paraszthárt éppen úgy, mint a marxizmus tanait a század és ország megváltozott viszonyaival összehangoló szociáldemokrácia, sőt talán a kommunista párt örököse, a Szocialista Munkáspárt is. Nem lehetne kifogása ellene a Kisgazda Párnak sem, hiszén nekik nem a „tulajdon szentségének” liberális védelme a feladata, hanem bizonyos holdszám alatti birtokok védelme, amelyeknek a fejlődése ezután nem mennyiségi, hanem minőségi irányban haladna. Kis Sándor személye, de Kovács Béla nyilatkozata is biztosítéknak látszik, hogy a Kisgazda Párt nem lesz a kapitalizmust feltámasztani akaró emberek menhelye. A Katolikus Néppárt első nyilatkozatából is azt hallom, hogy az utóbbi idők vívmányait nemcsak felmondani nem akarja, de továbbfejleszteni.

Egy ilyen nyilatkozattal, amely úgy érzem, a pártok és az ország akaratát fejezné ki, pillanatnyi hasznán túl történelmileg jelentőségű politikai forma is jönne létre; a néhány nagy, közös alapelven álló többpártrendszer, amely az egységes eszmei alapon álló társadalmi rendszerek határozottságát, a parlamentáris rendszer rugalmasságával egyesítené.

* Fenti cikket az „Új Magyarország”-ból vettük át. Németh László okfejtésével és javaslataival egyetértünk.

ÚJPESTEN TÖRTÉNT

(Tanulságos történet munkásoknak)

A nemzeti felkelés első forró napjaiban — mint annyi más üzemben — az Egyesült Izzóban is megválasztották az ideiglenes munkástanácsot. A tanács megszervezte a gyár védelmét, a bérellógek kifizetését és így tovább. Szóval tette amit kell.

A napokban megjelent a gyárban néhány fegyveres. Vezetőjük az Újpesti Forradalmi Bizottság képviselőjének mondotta magát, a kifogásolta az üzemi munkástanács összetételét. Azok voltak — vagy sem; nem tudjuk. Azt sem igen lehet érteni, hogy miből gondolják egyesek, az üzemtől távol, hogy jobban tudják kit akarnak a munkások — mint ők maguk. Az is feltűnő, hogy fegyveresek mentek „meggyőzni” a munkásokat. De talán még ezeknél a kérdéseknél is feltűnőbb, hogy mi lett fellépésük eredménye. A munkástanács átalakult, s az új tanács legfeltűnőbb vonása, hogy 14-ről 7-re, felére csökkent benne a munkások száma. Hogyan? Munkástanács, amelyből kiszorítják a munkásokat? Mi ez? Kinek az érdeke? Az újpesti eset nem kivétel. Vannak gyárak, ahol már harmadszor választanak ideiglenes munkástanácsot. Mi szükség van erre? Milyen szándékok húzódnak meg e mozgolódások mögött?

Munkások! Számotokra a felkelés egyik legfontosabb vívmánya az üzemi munkástanács! A felkelés kezetekbe adta a gyárakat. Nem szép szavakkal, mint Rákosiék tették, hanem valóságosan. A munkástanácsok a ti hatalmi szerveitek. Kommunisták, szociáldemokraták, pártonkívüliek fogjatok össze: védjétek meg. Az ideiglenes tanácsokat mihamarább váltsátok fel a gyár összes dolgozói által demokratikusan megválasztott tanácsokkal. Egy fontos okkal több, hogy hétfőn minden munkás munkahelyén legyen. Az Egyesült Izzó munkásai megkezdik a munkát. Helyes döntés. S nemcsak az ország nehéz helyzete, hanem ez is indokolja, hogy a munkások végre együtt legyenek, hallassák hangjukat, kinyilvánítsák akaratukat. Egy munkás sem akarhatja, hogy a munkástanács, a gyári hatalom, amit a sztálinistáktól harccal kivivott a munkásság, most ellenforradalmi erők martaléka legyen.

Őrizzük meg a forradalom dokumentumait, emlékeit

Az Országos Széchényi Könyvtár kér mindenkit, aki részt vett a forradalom bármely eseményében, vagy szemtanúja volt bármely megmozdulásnak, hogy röviden írja le, foglalja össze az átélteket, a hallottakat. Minden esemény, dátumjelzés lehetőleg rögzítse a pontos időpontot és helyet. A könyvtár kér mindenkit, aki fényképfelvételeket készített a forradalom napjaban, juttasson el felvételeiből egy-egy másolatot a könyvtárhoz. Címe: Országos Széchényi Könyvtár Budapest, VIII., Múzeum körut 14—16. (MTI)

A közellátási kormánybizottság tájékoztatója Budapest élelmezési helyzetéről

Vas Zoltán, a közellátási kormánybizottság elnöke szombaton délután tájékoztatást adott a sajtó munkatársainak Budapest közellátási helyzetéről. Hangoztatta:

egyetlen cikkből sines különösebb nehézség a főváros ellátásában, s abban az esetben is, ha a szállítások csak nehezen indulnak meg, a főbb élelmiczikkből a budapestiek nem szenvednek hiányt.

Szükséges azonban, hogy a szállítások minél hamarabb meginduljanak, mert mind az élelmiszerellátás, mind az ipari termelés égetően igényli ezt. A szállítások megindítására az ország egész területén — Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár megye kivételével — megvannak a lehetőségek.

Biztosított a főváros *kenyér- és lisztellátása* is.

Jelenleg a főváros raktáraiban 4000 vagon kenyérgabonát tárolnak.

Szombaton nehézségek merültek fel, és kenyeret csak sorbanállás útján lehetett kapni. Ennek oka főleg az indokolatlan felvásárlásban keresendő. Kisebb részt pedig az okozta, hogy a lakosság a vasárnapi kenyérmennyiséget is szombaton biztosította.

Komolyabb problémát okozott az elmúlt napokban a főváros *zsírellátása*. Volt idő, hogy mindössze két napra elegendő tartalékot tudtak biztosítani.

Jelenleg ez a tartalék már jóval nagyobb és a főváros zsírszükséglete hosszú időre biztosított.

Segítséget jelent e téren az is, hogy a falusi parasztság a szerződéses termelésben vállalt kötelezettségeinek eleget tett. A vágások megindulása biztosítja majd a folyamatos zsírellátást és a nagyobb tartalékok képzését is. Mind gabonából, mind pedig zsírból — szükség esetén — importálunk, és bízunk abban, hogy Eisenhower, az Egyesült Államok elnöke által felajánlott húsz millió dolláros segítség keretében — amelyet kormányunk hálával és örömmel elfogad — ugyancsak lehetőség nyílik gabona beszerzésére.

A *húsellátásban* pillanatnyilag nincs fennakadás, és ha Nagytétényt is figyelembe vesszük,

jelenleg kétheti tartalék van a fővárosban.

A *tojásellátásban* nehézséget okoz az, hogy az államnak nincs jelentős készlete. A *cukorellátás* utánpótlása biztosítva van. Sóból is megfelelő tartalékaink vannak.

Nem lesz fennakadás a főváros *iparcikkellátásában* sem. A vasárnapi zárvatartás után hétfőtől valamennyi üzlet a szokásos nyitvatartási időben árúsít iparcikkeket is. A raktáron levő készletek mennyisége jelentősen meghaladja egész pénzforgalmunkat, így az iparcikkellátás biztosított és a rendszeres termelés megindulása tovább javítja majd a helyzetet.

Az üzlethálózat az árukat rendes, meghatározott állami árakon hozza forgalomba, így áremelkedéstől nem kell tartani, legfeljebb azokban a cikkekben jelentkezhet áremelkedés, amelyekből az államnak nincsenek készletei.

Vas Zoltán tájékoztatta a sajtó képviselőit az energiahelyzetről is, bár annak intézése nem tartozik a kormánybizottság hatáskörébe. Elmondotta, hogy

a napi nyolcezer vagonos termeléssel szemben jelenleg mindössze legfeljebb ezer vagon a szénbányászat napi teljesítménye.

Amennyiben ez napi 4000—5000 vagonra emelkedik, a legfontosabb üzemek, gyárak, erőművek szénszükségletét biztosítani tudják, legfeljebb a leginkább áramigényes iparágakban — így az alumíniumiparban — kell korlátozni a termelést átmenetileg.

Tárgyalások folynak külföldi szén behozataláról is.

Ez természetesen szintén a vasúti szállítás megindulásától függ. A tervek szerint Jugoszlávia, Ausztria és Lengyelország szállít hazánknak szenet, de vannak igéretek más államoktól is.

Hasonló a helyzet az olajellátás terén. A termelés teljes megindítása mellett is importra szorulunk.

Komoly gondot okoz viszont a szélesedő sajtó papírigényelnek kielégítése, e téren ugyanis nincsenek tartalékaink.

A közellátási kormánybizottság munkájához az áldozatkész társadalmi munkásokon és az éjt nappallá téve dolgozó élelmiszeripari dolgozókon kívül a lakosság adhatja a legnagyobb segítséget. (MTI)

Az általános és középiskolákban hétfőn kezdjék meg a tanítást

Az Oktatásügyi Minisztérium nemzeti forradalmi bizottmánya felhívással fordul a helyi forradalmi szervekhez, az általános és középiskolák igazgatóihoz és pedagógusaihoz, hogy akiket a feltételek biztosítva vannak, november 5-én, hétfőn kezdjék meg a rendszeres iskolai oktatást. (MTI)

Kodály Zoltán távirata

Kodály Zoltán táviratot intézett a szovjet zeneszerzőkhöz, amelyben kéri, járjanak közben kormányukánál, hogy a szovjet csapatokat azonnal vonják ki Magyarország területéről. (MTI)

Ne hagyjátok magatokat félrevezetni!

A Csepeli Vas- és Fémművek több gyáregységében tegnap reggel kellett volna megindulnia ismét a termelésnek. A munkába siető dolgozókat azonban különös röplapokkal fogadták. A röplapok lényege az volt, hogy amíg szovjet csapatok tartják megszállva az országot, sehol sem szabad felvenni a munkát. „Sztrájk a végső győzelemig!"

A következmény: a munkások mintegy 35 százaléka visszafordult, mert nem tudta végül is mihez tartsa magát. A termelés csak két helyen — a Fémműben és a Szerszámgépgyárban indulhatott meg, ott is csak részlegesen, csökkentett létszámmal. A bentmaradtak között pedig nagy viták zajlottak ezzel kapcsolatban.

Kinek használ a további sztrájk? Kinek az érdeke fűződhet ahhoz, hogy országunk vérkeringése továbbra se induljon meg, hogy önmagunkat, családjainkat az éhség és a sötétség fenyegető rémének tegyük ki? Kik azok, akik mindenáron gazdasági katasztrófába akarják taszítani az országot?

Sem a munkásosztálynak, de egyetlen becsületes magyar hazafinak sem fűződhet ma már semmiféle érdeke ehhez! Csak azok akarhatják ezt, akiknek célja bemocskolni győzelmes nemzeti felkelésünk tisztaságát. A zavarosban halászó, a munkásosztály sorai közé befurakodni próbáló rossz elemek akarják ezt. Ezt bizonyítja az is, hogy nem mertek nyíltan kiállni a nagyüzemi munkások színe elé.

De a zavarosban halászók próbálkozása veszélyes, mert a jelenlegi helyzetben sokan a becsületes munkások közül sem látnak még eléggé tisztán. Nem ismerik fel azonnal azokat, akik valódi érdekeik ellen törnek. Ez történt tegnap Csepelen is.

Munkások! Csepeliek és újpesti**ek! Értsétek meg, hogy most már más eszközökkel kell harcolnunk a szovjet csapatok kivonásáért, nem a sztrájk fegyverével. Ha szükség lesz rá, ismét elővehetjük. Most azonban minden tonna továbbra is kieső szén, acél, hengerelt áru, de bármely más termék is önmagunkra üt vissza, a forradalom vívmányait veszélyezteti. Azt jelenti, hogy soraink nem egységesek, hogy nem támogatjuk azt a kormányt, amely minden tőle telhetőt megtett a szovjet csapatok kivonásáért. Ez pedig ellenfeleinket erősíti. Ne engedjétek megtöntani nemzeti egységünket, ne hagyjátok magatokat félrevezetni olyan jelszavaktól, mint a „Sztrájk a végső győzelemig!". Diesó forradalmunk már kivívta a teljes győzelmet. Most e győzelem megszilárdításán a sor.**

Megakadályozzák a magyar emigránsok behatolását Magyarországra

Az osztrák követ emlékeztetőt adott át Nagy Imre miniszterelnöknek

Nagy Imre, a Magyar Népköztársaság miniszterelnöke és külügyminisztere 1956. november 3-án délben fogadta *Peinsipp* osztrák követet, aki a következő emlékeztetőt adta át neki:

Kormányom felhatalmazott, hogy a leghatározottabban lépjek fel azokkal az állításokkal szemben, amelyek szerint az osztrák kormány fegyveres vagy fegyvertelen magyar emigránsoknak osztrák területen keresztül beszivárgási lehetőséget nyújt Magyarországra.

Az osztrák kormány elrendelte az osztrák—magyar határ mentén záróvezet felállítását,

amelybe csak felhatalmazott személyek, mint helybeli lakosok, hivatalos ügyben ott-tartózkodó vöröskeresztes segédszemélyzet és újságírók léphetnek be. A honvédelmi miniszter a négy nagyhatalom katonai attaséinak kíséretében — ebbe tehát beleértendő a szovjet katonai attasé is — megszemlélte ezt az övezetet. Lehetőséget nyújtottak nekik, hogy meggyőződhessenek azokról az intézkedésekről, amelyeket a határzónában az osztrák határ és az osztrák semlegesség biztosítására foganatosítottak.

Ausztria nyugati határán ugyancsak minden előkészületet megtettek, hogy az emigránsok behatolását megakadályozzák. Az emigránsoknak vízumot csak a belügyminisztérium beleegyezésével adnak ki. Nagy Ferenc volt miniszterelnököt, aki hétfőn váratlanul megérkezett Bécsbe, az osztrák hatóságok felszólították, hogy azonnal hagyja el Ausztria területét. Ez a szovjet hatóságok előtt is ismeretes.

Vezető emigráns politikusoknak — annak érdekében, hogy a Magyarország számára nem kívánatos akciókat, honyodalmakat elkerülhessük — az Ausztriában való tartózkodást megtagadjuk.

A Szovjetunió külügyminisztériumát a moszkvai osztrák nagykövet a fentiekről tájékoztatta.

Nagy Imre miniszterelnök és külügyminiszter a magyar kormány nevében megelégedését fejezte ki az emlékeztetőben foglaltak felett. (MTI)

NEM EZÉRT HARCOLTUNK!

Tegnap délelőtt a Széna téren kakastollas, esendőrsapkás fiatal ember tűnt fel. Azonban nem sokáig sétálhatott ebben a viseletben, mert az egyetemisták leverték fejéről a esendőrsapkát és futásra kényszerítették.

A csendőrsapkás súlyosan téved. A magyar parasztok az elmúlt évek hibái helyébe nem Horthy csendőreit várják vissza. A magyar falu népe biztonságban, nyugalomban akarja művelni földjét. A parasztság és az egész magyar nép jogos követeléseinek gyakorlatí megvalósításához nem a elkázó kakastollak, hanem a szocialista demokrácia megszilárdítása, a rend és nyugalom megteremtése hiányzik.

A Széna téri kísértet megjelenése — és más egyre szaporodó jelek — komoly figyelmeztetés minden hazáját szerető magyar ember számára.

Mindazoknak pedig, akik a kakastollak visszatérésére számítanak, azt mondjuk: kérdezzék meg dicsőséges forradalmunk harcosait, felkelésben részvevő egyetemistákat, munkásfiatalokat, vajon a csendőrök visszatérésére harcoltak-e, vajon Eszterházy hercegi százezer holdjaiért, a weiss manfrédok és chorinok millióiért hullatták-e vérüket?

A Széna téri fiatalok határozott n e m ét kiáltottak. Ilyen félreérthetetlen választ kell adnia minden igaz magyar hazafinak.

A Tudományos Akadémia új Nemzeti Bizottsága

Felszámolják a múlt hibáit, de elvetik a személyi hajszákat

A Magyar Tudományos Akadémia rendes, levelező és az 1949. évi átalakulás során tanácskozó taggá minősített és ezzel tagsági jogától megfosztott régi tagjai november 3-án az Akadémia dísztermében értekezlete gyűltek össze.

Az értekezlet elhatározta, hogy végleges nemzeti bizottságot alakít, amelybe az Akadémia minden osztályából három tagot választ.

A nemzeti bizottság elnöke *Kodály Zoltán*, alelnöke *Gombás Pál*, titkára *Nagalovszky Endre*, tagjai *Balhardt Sándor, Lakó György, Pais Dezső, Eckhardt Ferenc, Lukács György, Szalai Sándor, Egervári Jenő, Gyulai Zoltán, Hajós György, Andreanszky Gábor, Dudich Endre, Mócsy János, Baló József, Hajnal Imre, id. Issekutz Béla, Gelei Sándor, Vendl Aladár, Verebély László, Bruckner Győző, Plank Jenő és Varga József.*

Az Akadémia elhatározta, hogy támogatja a kormányt a független és semleges Magyarország kiviváshoz irányuló törekvésében és sürgősen jóvá fogja tenni azokat az elvi, személyi és szervezeti téren elkövetett hibákat, amelyek az utóbbi évek folyamán munkájára rossz fényt vetettek. Ugyanakkor mind a maga erkölcsi presztizsének, mind az európai tudományos közvélemény követelményeinek tiszteletbentartásával minden erejével meg fogja előzni, hogy felelőtlen megtorlásokkal, személyi hajszákkal beszennyezze munkáját és becsületét. (MTI)

A szovjet megszállásról, a feloszlott MDP-ről, a munkások és a parasztok barátságáról, az ellenforradalmi veszélyről

beszél a Budapesti Szerszámgépgyár munkástanácsának három tagja

Megszüntették a normákat, hétfőn fűtött műhelyek várják a munkásokat

Négyen ülnek együtt a Budapesti Szerszámgépgyár egyik irodaszobájában: Nyéki Tibor főmechanikus, az ideiglenes forradalmi munkástanács elnöke, Szente János igazgató, Kapus Sándor, az üzemi bizottság elnöke — és az újságíró. Két fontos dologról kérdezzük véleményüket: az általános politikai helyzetről és a munkástanács terveiről.

Először a politikai helyzetről, a nemzeti kormányról esik szó.

Mindhárman úgy látják, hogy Nagy Imre nemzeti kormánya iránt nagyon sok emberben felébredt a bizalom, volt azonban ennek a kormánynak több olyan tagja, akiket ideje volt leváltani, így például Kossa István, Apró Antal, Csergő János.

Az általános politikai helyzet jellemzéséhez tartozik, hogy rendkívül nyugtalanítja az embereket a szovjet csapatok jelenléte Magyarországon.

A szovjet kormány tagjainak meg kellene érteniök, hogy a magyar nép szenvedélyesen kívánja a függetlenséget, s tiltakozik a megszállás ellen.

A Szovjetunió számára is sokkal jobb, ha egy semleges Magyarországgal teremt jóviszonyt, mintha erőszakkal magához próbálja láncolni.

Ezzel a témával a beszélgetés a közelmúlt felé fordul, a Magyar Dolgozók Pártjáról esik szó és az új pártról, a Magyar Szocialista Munkáspártról. Három beszélgető társamnak az a véleménye, hogy a *Rákosi és a Gerő-klikk vezetése alatt az MDP teljesen eljátszotta a bizalmat. A Magyar Szocialista Munkáspártnak*, amelyet nyilván a becsületes kommunisták alapítottak, tisztán kell indulnia és tisztán kell maradnia is. Véleményük szerint az MDP elfajulásának legalábbis egyik tó oka az egypártrendszer volt. Nyéki Tibor kifejtette, hogy az egypártrendszer idején a Hazafias Népfront égisze alatt nem jött létre igazi munkás—parasztszövetség. A falun bizalmatlanul és ellenszenvvel tekintettek a „nadrágos emberekre". De most csak ki kell nézni az ablakon, milyen bőkezűen, milyen szeretettel küldi a falu az élelmiszert Budapestnek. *Most, ebben a harcban állt igazán a parasztság a munkások mellé!* Ma már dicsőség pestinek lenni — fűzi hozzá mosolyogva Nyéki Tibor.

Újabb kérdés a magyarországi változásokkal kapcsolatban: több pártvezető, így Kádár János és Kovács Béla is beszéltek a napokban arról, hogy megvan *az ellenforradalom veszélye* is.

A forradalom első szakaszának hajtóereje az ifjúság, a felkelt fegyveres csapatok voltak. A forradalom második szakaszának, a most kezdődő békés alkotásnak a hajtóereje — mondja Nyéki Tibor — *a munkásság és a parasztság.* S ez a két osztály

nem engedi, hogy welszmanfrédék és eszterházyak a nyakukra üljenek.

Tény, hogy vannak, akik e forradalom tüzében a maguk pecsenyéjét szeretnék megsütni, az ellenforradalmat uralomra segíteni, de ez a forradalom nem és soha nem fogja lángolt fel!

A beszélgetés ezután az általános politikai kérdésekről az üzem dolgaira fordul. Megindul ismét a munka, megkezdi működését a forradalmi munkástanács (jelenleg még az ideiglenes tanács működik csak), s *érdemes beszélni most már arról is, hogy milyen új helyzet állt elő az üzemben.*

Az ideiglenes forradalmi munkástanács elnöke, s az igazgató először eddigi tevékenységükről mondanak néhány szót. Általános örömre és megelégedettségre *megszüntették a normarendszert.* Addig is, amíg a kormányzat az általános érvényű bérrendszert nem dolgozz ki, *a harmadik évnegyed átlagfizetését adják a munkásoknak és a műszaiaknak.* Tehát: nincs teljesítménybér — nem lesz ebből baj? A munkások maguk fogják ellenőrizni, hogy senki ne éljen vissza ezzel az ideiglenes bérrendszerrel.

Ezzel az egyetlen intézkedéssel is hozzájárultak ahhoz, hogy üzemük majd rentábilissá váljék. Például: több adminisztrációs és műszaki osztályt megszüntetnek, illetve kisebbítenek. *Nem kell időelemzés, egyszerűsödik a bérelszámoló és a technikai osztály munkája* stb. (Az így felszabaduló munkaerőt az üzemben helyezik el.) De ami a legfőbb: a normarendszer kínozta, „kizsigerelte" a munkást, hajszolta a munkára. Ennek kárát látta a munkás, a gyár és a népgazdaság egyaránt — milliós ráfizetések beszéltek a normarendszer hibájáról.

Most a munkások nyugodtabban dolgozhatnak majd, figyelmet szentelhetnek a minőségnek, a gazdaságosságnak.

Vajon hogyan képzelik el az ideiglenes forradalmi munkástanács tagjai a jövőben a minisztérium és az üzem viszonyát? Emlékszünk, hogy a múlt egy-két évben a miniszterium kapkodó és szakszerűtlen vezetési módszerével sok kárt okozott a Budapesti Szerszámgépgyárnak — hajszolta az az új típusok elkészítését, túlterhelte a gyárat, beleavatkozott aprólékos ügyekbe is.

Az üzemi bizottság elnökének az a véleménye (s ezt osztják a többiek is) hogy a minisztérium készítse el a terveket, hangolja össze a különböző üzemek munkáját, gondoskodjék a nyersanyagszállításról, az egészséges kooperációról — de egyébként bízza rá az üzemre, hogy feladatát hogyan teljesíti. *Legyen az üzem pénzügyileg is független, bízzák nyugodtan rá, hogy milyen béralappal, milyen műszaki és munkaerővel stb. készíti el azt, ami a tervben van.* Egyébként a fordulatot, a változást az iparvezetésben ne hűbelebalázs módjára hajtsa végre a kormányzat, hanem lépésről-lépésre, különben zűrzavar lesz lehetőleg.

Még egy utolsó kérdés: miért nem látott munkához szombaton a Budapesti Szerszámgépgyár?

Az a véleménynek — mondja az igazgató — hogy a munkások többsége nem tudott arról, hogy ma kezdeni akarunk. Abban állapodtunk meg, hogy csak akkor jönnek be, ha a rádió külön megnevezi a Budapesti Szerszámgépgyárat, a híradás azonban csak általában szólt a XIII. kerület üzemeihez. Megkérjük a „Népszabadságot", hogy közölje a felhívásunkat:

hétfőn reggel a Budapesti Szerszámgépgyár megkezdi a munkát.

Egy délelőttös műszak lesz, a munkásokat fűtött műhelyek várják. A hidegüzemnek van anyaga a munka folytatásához, de az öntödének csak egy napra való tartaléka van. A miniszterium meg nem tudták kapcsolatot teremteni, ezúton is kérik a segítségét. (ti)

Helyreáll a villamos- és autóbuszközlekedés

Szombaton 35 autóbuszvonalon teljesen és kilenc vonalon pedig részben megindult a forgalom 250 kocsival. A járatok reggel 6-tól este 6-ig közlekednek. Hétfőtől 400-ra növeljük a forgalomban levő autóbuszok számát, s reggel 5-től előreláthatóan este 7-ig közlekednek a járatok.

A villamosjáratok is megindultak, régi útvonalán közlekedik az 1-es, 3-as, 5-ös, 7-es, 10-es, 11-es, 12-és, 14-es, 28-as, 33-as 47-es, 55-ös, 56-os, 59-as, 64-es 65-ös, 69-es. Közlekedik a 75-ös trolibusz is a teljes útvonalán, de egyelőre még csak néhány kocsival. A 25-ös villamos a Baross tér és az Állatkert között, a 31-es a Ferencvárosi-pályaudvartól a Pacsirta-telepig, a 68-as a Magyoródi út és a Bosnyák tér között, a 32-es a Szabó-teleptől a Ferencvárosi-pályaudvarig, a 67-es a Keletitől a MÁV-telepig, a 44-es a Rákospataktól a Keletig. Régi útvonalán megindult a nagytétényi és törökbálinti HÉV, működik a Fogaskerekű Vasút is. Megindultak és teljes erővel folynak a helyreállítási munkálatok a kispesti vonalrészen, a Széll Kálmán téren, a Nagykörúton, a Rákóczi úton és a belső Üllői úton, a honvédség és más műszaki alakulatok segítségével.

Az amerikai határozati javaslat a beavatkozás megszüntetésére hívja fel a Szovjetuniót

A magyarországi helyzet a Biztonsági Tanács előtt

New York, november 3. (AP)

Pénteken éjjel összeült az ENSZ Biztonsági Tanácsa, hogy megvitassa a magyarországi helyzetet. Az ülésen Henry Cabot Lodge amerikai küldött a Szovjetunió magyarországi katonai lépéseit „megdöbbentőnek" minősítette és kijelentette, hogy az ENSZ nem lehet tétlen szemlélő. Az ENSZ Biztonsági Tanácsának sürgősen összehívott ülésén mondott beszédében az amerikai küldött felkérte kartársait, vegyék fontolóra, hogy mit lehet most tenni, „hogy támogassuk a bátor magyar népet a szabadságért folytatott küzdelmében".

Lodge ezután emelkedett szólásra, miután Arkagyij A. Szoboljev szovjet küldött — sikertelenül — igyekezett megakadályozni a magyarországi helyzet megvitatását. A tanács 10:1 arányban megszavazta az ügy tárgyalását. Egyedül a Szovjetunió szavazott a kérdés megvitatása ellen.

Az Egyesült Államok képviselője kijelentette, a tanács nem teheti meg, hogy figyelmen kívül hagyja a Hammarskjöld főtitkárhoz csütörtökön megérkezett felhívást, amelyben Nagy Imre magyar miniszterelnök azt kérte, hogy az ENSZ védelmezze Magyarország újonnan kinyilvánított semlegességét.

Lodge hangoztatta, hogy *hasznos lenne, ha a magyar kormány különmegbízottat küldene New Yorkba*, a után való részvételre. Lodge és több *más nyugati küldött* a korábbiakban kétségbevonták a Magyarország képviselőjeként, a tanács asztalánál helyet foglaló *Szabó János* megbízóleveinek hitelességét.

Emilio Nunez-Portuondo kubai küldött felszólalásában hangoztatta, a tanácsnak elegendő értesülése van ahhoz, hogy a magyarok megsegítésére már most cselekedjék.

Nunez-Portuondo a továbbiakban azt mondotta, hogy a magyarok megsegítése céljából a lehető legkorábbi időpontban határozati javaslattervezetet kellene a tanács elé terjeszteni. Kuba képviselője a továbbiakban indítványozta, hogy az ügyben készítendő határozattervezetnek az alábbi előírásokat kellene tartalmaznia:

1. Haladéktalanul szólítsák fel a Szovjetuniót, hogy vonja ki csapatait Magyarország területéről.

2. Ismerjék el a magyar népnek azon elvitathatatlan jogát, hogy tetszése szerinti kormányformát válasszon.

3. A Biztonsági Tanács állítson fel bizottságot, amely ellenőrizné azoknak az intézkedéseknek a végrehajtását, amelyeknek a célja a magyar nép nemzeti függetlenségének biztosítása.

Az Egyesült Királyságot képviselő *Sir Pierson Dixon* volt a következő felszólaló.

Dixon *még kijelentette, a legfrissebb* értesülések úgy szólnak, hogy az elmúlt napokban nagyszámú szovjet páncélos vonult Magyarországra és Budapestet páncélosok gyűrűje veszi körül. Az angol küldött hangoztatta, *Nagy-Britannia örömmel üdvözölte Nagy Imrének azt a nyilatkozatát, hogy hazája kilép a varsói szerződésből és az a szándéka, hogy semleges nemzet legyen.*

Louis de Guiringaud francia küldött kijelentette, hogy „egyrészt, az államközi kapcsolatok terén a magyar függetlenség és szuverenitás flagráns megsértéséről van szó, másrészt pedig, ami a népek közötti kapcsolatokat illeti, a népek elismert önrendelkezési jogának megsértéséről".

Arkagyij A. Szoboljev szovjet küldött azt mondotta, hogy Nagy Imrének azok a kijelentései, amelyek szerint újabb szovjet fegyveres erők léptek Magyarország területére, *„teljes mértékben alaptalanok".*

Csang nacionalista kínai küldött ekkor félbeszakította Szoboljevet, és rámutatott, hogy a magyar kormánytól újabb közlés érkezett az ENSZhez, amely megerősíti, hogy további szovjet csapatok érkeztek az országba. De Guiringaud francia küldött pedig hasonló értelmű hírügynökségi jelentéseket olvasott fel. Szoboljev ezután hozzáfűzte, a tanács ülését azért hívták össze, hogy *„leplezzék az Egyiptom ellen intézett angol—francia támadásokat".*

A Biztonsági Tanács helyi idő szerint 20,48 órakor (magyar idő szerint szombaton hajnalban 2,48 órakor) elnapolta a magyarországi helyzet megvitatását.

A Biztonsági Tanács szombaton magyar idő szerint 21,37 órakor folytatta ülését.

Az Egyesült Államok határozati javaslatot terjesztett a Biztonsági Tanács elé, amely felszólítja a szovjet kormányt, hogy *haladéktalanul szüntessen meg minden beavatkozást Magyarország belügyeibe.*

Az amerikai határozati javaslat kifejezi azt az őszinte reményt, hogy a Szovjetunió késedelem nélkül visszasza fog vonni minden szovjet fegyveres erőt Magyarországról a magyar kormánnyal létrejövő megállapodások keretében.

Az amerikai határozati javaslat *kéri a Biztonsági Tanácsot, erősítse meg a magyar népnek azt a jogát, hogy nemzeti törekvéseinek megfelelő kormánya legyen.* Felkéri az ENSZ főtitkárát, tájékozódjék a magyar nép szükségleteiről élelmiszerek és gyógyszerek terén, és felszólítja az Egyesült Nemzetek valamennyi tagját, hogy működjék közre e humanitárius feladat megoldásában.

Az angol kormány kedvezően fogadja a magyar semlegességi nyilatkozatot

– mondotta az angol külügyminiszter

London, november 3. (AFP)

Selwyn Lloyd külügyminiszter az angol alsóház csütörtöki ülésén röviden nyilatkozott a magyarországi helyzetről is. Félreérthetetlenül megerősítette, hogy *a brit kormány kedvezően fogadja a magyar semlegességi nyilatkozatot, és hogy Nagy-Britannia képviselője a Biztonsági Tanácsban támogatni fogja a magyar kérelmet.*

Selwyn Lloyd vázolta a magyarországi helyzetet. A katonai helyzetről szólva azt mondotta, hogy bár a szovjet tankok és csapatok kivonultak Budapestről, bizonyos szovjet egységek a főváros közelében ásták be magukat. Oroszok ellenőrzik a Budapest közelében levő repülőtereket is. Mint mondotta, az orosz szárazföldi erők magyarországi mozdulatai nem világosak, de *úgy tűnik, hogy az elmúlt három napban megerősítették ezeket a csapatokat.*

Alfred Robens, az ellenzék külügyi szóvivője megkérdezte Selwyn Lloydot, hogy a brit kormány milyen intézkedéseket szándékszik tenni az ENSZben a magyarországi helyzettel kapcsolatban: „Vajon az angol kormány hangot ad-e majd annak, hogy szigorúan elítél minden nemzetet, amely megvétóz egy olyan határozatot, amely lehetővé tenné a magyaroknak, hogy kivívják semlegességüket és függetlenségüket?" Selwyn Lloyd a következőket válaszolta: *„Kétségkívül minden tőlünk telhetőt megteszünk majd az erre vonatkozó határozat támogatására. Mellesleg, ha a szovjet kormány beleegyeznék abba, hogy nemzetközi erő tartózkodjék Magyarországon, Nagy-Britannia ezt a javaslatot is támogatná."*

A jugoszláv sajtó a magyarországi eseményekről

Belgrád, november 3. (MTI)

A jugoszláv sajtó továbbra is élénk figyelemmel kíséri a magyar forradalom eseményeit.

A *Borba* arról ír, hogy az emberek figyelmesen hallgatták Kádár János beszédét és ilyen kommentárokat fűztek hozzá: „Jókor jött", „az utolsó órában hangzott el", „becsületes beszéd volt!" A kommunisták elvetnek mindent, ami a „régi", előlről kezdenek mindent, másokkal közösen harcolnak az ország függetlenségének megvédéséért.

A *Politika A várakozás légköre Magyarországon* című cikkében a következőket írja: „Budapesten viszonylag normalizálódott az élet annyira, amennyire ilyen körülmények között ez lehetséges. A budapesti lakosok *nagyobb biztonságot éreznek. Ez* sajnos nem jelenti azt, hogy megszűnt a bosszúállás és erőszak, elsősorban kommunisták ellen. Ilyen esetekkel még találkozunk annak jelekként, hogy vannak különböző jobboldali elemek, akik úgy vélik, hogy most nekik kedvez az idő. Az elmúlt napokban értesültünk arról, hogy sok esetben minden ok nélkül állati kegyetlenséggel meggyilkoltak munkatársat. Most már ritkábban fordul elő ilyen.

Hallani arról, hogy erőszakkal kidobálnak munkatársat lakásaikból stb. Ma kissé lecsendesült a helyzet, de a veszély továbbra is fennáll. *Igen sok jel a fasiszta irányzat erősödése mutat.* Egy csoport felhívta a kormányt, azonnali hatállyal rendelje el, hogy az „országgazdálót" mindenütt függesszék ki. Ez a felárbócra ereszett zászló az egykori magyar irredentizmus jelképe. *Ezek a fasiszta irányzatok rendkívül veszélyesek, a haladó gondolkodású emberek, a demokratikus erők komolyan aggódnak a dolgok ilyetén fejlődése miatt.*

Az újvidéki Magyar Szó *Magyarország bejelentí semlegességét* című kommentárjában így fr:

A további vérontás elkerülése, az ország szocialista vívmányainak megóvása, a haladó irányzatú kibontakozás és a reakciós erők előretörésének megtékozése feltétlenül megköveteli ebben a válságos helyzetben a nyugaton és a béke helyreállítását Magyarországon. Ma a válság következtében az első és alapvető politikai kérdés az ország függetlenségének biztosítása. Ezért akart még szerdán Nagy Imre kormánya sürgősen tárgyalni a szovjet csapatok kivonásáról. Csütörtökön azonban újabb nagy szovjet egységek vonultak be az országba.

Nem tudni, mivel indokolja a szovjet kormány csütörtöki lépését Magyarország irányában. Annyi bizonyos, hogy ez a lépés nines összhangban a két nappal ezelőtt tett ünnepélyes nyilatkozatával, és hogy ez újabb csapás Magyarország szocialista irányú kibontakozására.

A Zsenminzsipao a szocialista országok egységéről

Peking, november 3. (Uj-Kína)

A Zsenminzsipao november 3-i számában *Éljen a szocialista országok nagy egysége* címmel hosszú vezércikket közöl. A magyarországi eseményeket érintve, rámutat: a kínai nép mélységes rokonszenvet érez a magyar nép iránt az utóbbi események kapcsán. Kétségtelen, hogy egyesek hibákat követtek el munkájuk során és sok szenvedést okoztak a magyar népnek. „Magyarország azonban függetlenségét, szabadságát és boldogságát csak szocialista országként tarthatja meg — írja a továbbiakban. — A szocializmustól való eltérés óriási szerencsétlenséget zúdít a magyar nemzetre. *Nagyon fájdalmas nekünk azt látni, hogy egy maroknyi ellenforradalmi összeesküvő megkísérli visszaállítani a kapitalizmust és megkísérli, Magyarországot arra felhasználni, hogy megtörje a szocialista országok egységét.*" „Reménnyel és bizalommal vagyunk telt — hangzik ezután a cikk — és rendíthetetlen, hogy valamennyi messzetekintő hazafi és haladó elem határozottan egyesül és a nép harcával azon lesz, hogy a magyar dolgozó nép erőfeszítései révén elnyert szocialista vívmányokat megőrizze, valamint a magyar és az összes szocialista államok népei közötti testvéri barátságot feantartsa. A kínai nép nagy tisztelettel adózik a kelet-európai szocialista országok népeinek, akik új életet építenek maguknak, valamint az ifjúságnak, akik készek új életet építeni saját maguknak. A kínai nép reméli, hogy elvtársi befolyása segítheti Magyarország szocializmusának ügyét a jelenlegi komoly helyzetben, valamint azt, hogy pozitív akciókkal védheti a szocialista országok nagy nemzetközi szolidaritását."

Befejezésül a lap így fr:

„Kína népe nem táplál semmiféle illúziókat az imperialistákról és lakájaikról. Ezzel szemben őszinte, nagy és testvéri barátságra találtak a Szovjetunió és a szocialista országok népeiben. Ez az, amiért Kína népe szilárdan a szocialista Szovjetunió oldalán áll."

Összehívták a Béke-Világtanács Irodájának rendkívüli ülésszakát

Bécs, nov. 3. (TASZSZ)

A Béke-Világtanács titkársága az Iroda tagjaihoz intézett táviratában közli, hogy az igen komoly közép-keleti helyzet miatt november 8-ára *Stockholmba* összehívja a Béke-világtanács Irodájának rendkívüli ülésszakát.

Sebesült magyar szabadságharcosok bécsi kórházakban

Tizenhárom sebesült magyar szabadságharcost pénteken Ausztriába szállítottak és bécsi kórházakba helyezték el.

Az osztrák szakszervezetek utasítására rövidded pénteken déli 12 óra előtt, egy percre minden munka megállt és az emberek némasággal adóztak az elesett és megsebesült magyar szabadságharcosoknak.

Franciaország segítsége Magyarországnak

Párizs, november 3. (MTI)

Pénteken este a párizsi *Chaillot*-palotában a francia tárcaközi segélybizottság elnöke, *Monod* meghatalmazott miniszter sajtókonferencián ismertette a Magyarország megsegítésére indult segélyakció eddigi eredményeit. Pénteken négy különrepülőgép indult el Budapestre. *A repülőgépek 10 tonna élelmiszert, 45.000 milliárd egység penicillint, 12 kilogramm szteroptomicint, 100.000 doboz kodeint, 400.000 doboz penthotalt, 850 üveg vérplazmát és még több száz kilogramm gyógyszert vittek.* A francia vasúttársaság segítségével csütörtökön vasúton több tízezer ampulla szérumot, pénteken pedig 50 tonna különböző élelmiszert, ruhanemű tartalmazó csomagot indítottak útnak vasúton Magyarországé felé.

— ***A Budapesti Lapnyomda*** (volt Szikra Lapnyomda) ideiglenes munkástanácsa felhívja az üzem összes dolgozóját, akik még nem álltak munkába, hogy hétfőn, november 5-én, délelőtt 10 órakor jelentkezzenek az üzemben a munka felvételére.

A Magyarországnak felajánlott amerikai segély nincs politikai feltételekhez kötve

— hangoztatják Washingtonban

Washington, november 3. (AFP)

A Fehér Házhoz közelálló körökben rámutatnak arra, hogy a kölcsönös biztonsági törvény különleges rendelkezései értelmében Eisenhower elnök diszkrecionális jogainak alapján Magyarországnak felajánlott rendkívüli segély nincs politikai feltételekhez kötve.

Bécsi aggodalmak a magyarországi helyzet miatt

Bécs, november 3. (AFP)

Az egész szombat reggeli bécsi sajtó tükrözi az osztrák főváros aggodalmát a legújabb magyarországi *fejlemények miatt. Az aggodalmat* még fokozza az, hogy az osztrák—magyar határt váratlanul elárasztották a szovjet páncélosok. A független Die Presse közli budapesti tudósítójának sürgönyét, amely szerint a magyar fővárosból elszállították az összes orosz polgári tisztviselőket és családtagjaikat. A nyugati követségek szintén előkészítik alkalmazottaik és azok családtagjainak elszállítását.

Több gépkocsi, amelyeken angol, amerikai és francia diplomaták családtagjai foglaltak helyet, hogy Ausztriába utazzanak, néhány kilométerre a magyar—osztrák határtól kénytelen volt visszafordulni, mert egy szovjet tiszt közölte velük, hogy „a határ le van zárva".

Anglia és Franciaország visszautasította — Egyiptom elfogadta az ENSZ fegyverszüneti javaslatát

Iraki és szíriai csapatok vonultak be Jordániába

Eden brit miniszterelnök az hogy Nagy-Britannia visszautasította a megteremtésére irányuló javaslatát, nem fogadja el a javaslatot,

alsóház szombati ülésén bejelentette, az ENSZ haladéktalan fegyverszünet Közölte, hogy Franciaország szintén

Beszédének elején Eden megismertelte azt a megelőző nyilatkozatát, hogy a brit és a francia haderők első és legsürgősebb feladata az izraeli és egyiptomi hadseregek elkülönítése és a helyzet megszilárdítása.

Eden beszéde után viharos tiltakozás hangzott el a munkáspárti padsorok felől.

Gaitskell, a Munkáspárt vezetője felugrott helyéről és megvádolta az angol kormányt, hogy „szembehelyezkedik az ENSZ közgyűlésének többségi határozatával, bár ez a határozat a közgyűlés minden eddigi határozatánál nagyobb többséget kapott. *A kormány kötelessége, hogy Nagy-Britannia, mint az ENSZ hű tagja, elfogadja a többség döntését".*

„Amit a kormány tett — mondotta Gaitskell — az kétségtelenül nem egyéb, mint beavatkozás Egyiptom ellen, amelyet nyilvánvalóan izraeli támadás ért. Amit a kormány tett, az nem egyéb, mint *nagyszámú polgári személy és katonai létesítmény lebombázása."*

Ugyanakkor New York-i AFP jelenlés szerint Egyiptom ENSZ küldöttsége pénteken emlékiratot nyújtott át az ENSZ főtitkárának. Az emlékirat arról tájékoztat, hogy Egyiptom elfogadja a rendkívüli közgyűlés pénteki javaslatát, de „magától értetődően nem tudná azt tekintetbe venni, ha az Egyiptomot megtámadó katonai erők folytatják agressziójukat".

Az angol külügyminisztérium szóvivője pénteken újból kijelentette, hogy Anglia nincs hadiállapotban Egyiptommal. Hangsúlyozta, hogy csupán a diplomáciai kapcsolatok szakadtak meg a két ország között.

„Izrael gyakorlatilag befejezte a hadműveleteket"

A szombati izraeli hadijelentések több egyiptomi falu elfoglalásáról tudósítanak. A Reuter közli Izrael washingtoni nagykövetének nyilatkozatát a katonai helyzetről. A nagykövet szerint Izrael gyakorlatilag befejezte a katonai hadműveleteket, miután a pénteki nap folyamán Gaza elesett. Arra a kérdésre, hogy Izrael vissza akar-e húzódni most a fegyverszüneti vonal mögé, a nagykövet azt felelte, hogy Izrael nem tart igényt egyiptomi területre. Közleményt adott ki a francia nemzetvédelmi minisztérium és a fegyveres erők minisztériuma is. Közölte, hogy a *francia és angol légierők hadműveletei, amelyek az egyiptomi repülőterek elpusztítását célozták, befejeződtek.* A két minisztérium szerint a tengeri és légi hadműveletek célja ezután az lesz, hogy a Szuezi-csatorna környékének ártatlanul elfoglalásához megteremtsék a szükséges feltételeket.

Hivatalos egyiptomi közlemény elítéli, hogy az angol bombázók tovább folytatják támadásaikat Kairó ellen, bár az ENSZ elrendelte a tűzszünetet. Egyiptomi jelentés szerint pénteken 15 francia—angol repülőgépet pusztítottak el. *Az Abu Zaabal falu ellení angol—francia légitámadás során 100 ember életét vesztette, 40-en megsebesültek.*

Az AP jelentése szerint páncélos egységek és csapatok özönlenek Szíriából és Irakból Jordániába, hogy Izrael keleti határán második fronti megteremtésével tehermentesítsék Egyiptomot.

A szíriai kormány megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Angliával

Az angol külügyminisztériumból származó hír szerint a szíriai kormány *jegyzéket nyújtott át Sir John Gardner* damaszkuszi angol nagykövetnek. A jegyzékben Szíria kijelentette, úgy döntött, hogy megszakítja diplomáciai kapcsolatait Angliával.

— **John Foster Dulles** amerikai külügyminisztert szombaton reggel vakbélgyulladás miatt kórházba szállították. (AFP)

— **Százezer zloty** összegű segélyt juttatnak Magyarországnak a lengyel mezőgazdasági dolgozók.

Hétfőn és kedden indul el Prágából Melbourne-be a magyar olimpiai csapat

A magyar olimpiai csapat a Prágától 100 km-re levő Nymburkban, a Testnevelési Főiskolán tartózkodik. A sportküldöttség valamennyi tagja egészséges és minden versenyző állandó edzésket folytat. Az olimpiai csapat az eddigiek szerint hétfőn és kedden két csoportban indul el repülőgépen Prágából Melbourne-be a francia légiforgalmi társaság gépein.

MEGKEZDŐDÖTT BECSBEN a nemzetközi asztalitenisz-verseny, amelyen magyar sportolók is részt vesznek. A magyar versenyzők eredményei a következők: Vegyespáros: Haraszthi, Rozsanu (román)—Gyotyai, Jávorné 3:0, Holuseck Schlar (NSZK)—Barczik Simonné 3:2, Harangozó, Wertl (Jugoszlávia)—Földi, Farkas 3:2, Szidó, Köczián É.—Andreadis Mittelstädt (csehszlovák, NSZK) 2:2. A döntőben nagy meglepetésre a Harangozó, Wertl-kettős 3:0 arányban biztosan győzte le a magyar Szidó—Köczián Éva-párt.

HAROLD CONNOLLY, az amerikai olimpiai csapat tagja pénteken új kalapácsvető világcsúcsot állított fel. Eredménye 68,5 méter.

ÚJ VILÁGREKORD A 4X440 YARDOS VÁLTOBAN Los Angelesben. Az amerikai válogatott váltó a 4X440 yardos távon 3:07,3 percet futott.

AZ ALJECHIN NEMZETKÖZI SAKKVERSENY XV fordulóját pénteken bonyolították le Moszkvában. Az Uhlmann—Szabó-játszma döntetlenül végződött. Az élcsoport állása: Botvinnik 11 pont, Tajmanov 10,5 pont, Szmislov 10 pont (1), *Gligorics 9,5* pont, Bronstein 9,5 pont.

NÉPSZABADSÁG
A Magyar Szocialista Munkáspárt lapja
Szerkeszti a szerkesztő bizottság